

Συκιά

Καλλιεργητική τεχνική
και η σημασία της
καλλιέργειάς της

Προοπτικές ανάπτυξης της καλλιέργειας της συκιάς

- Η σχετικά καλή αντοχή στην έλλειψη νερού
- Η μέτρια αντοχή στην αλατότητα
- Η παραγωγή νωπών και ξηρών σύκων
- Οι δυνατότητες εξαγωγής των ξηρών σύκων
- Η σχετικά μικρές μέχρι σήμερα καλλιερ/νες εκτάσεις στην Ελλάδα
- Η γρήγορη είσοδος των δένδρων σε καρποφορία

Εισαγωγή

- ✓ *Ficus carica* L. Οικογένεια *Moraceae*.
- ✓ Καλλιεργείται για τους καρπούς της και καταναλώνονται νωποί ή αποξηραμένοι.
- ✓ Δένδρο φυλλοβόλο, δίνει καλή παραγωγή και σε ηλικία μεγαλύτερη των 60 χρονών
- ✓ 2 τύπους συκιάς: Άγρια ή Αρρενοσυκιά (με αρσενικά και θηλυκά άνθη) και Ημεροσυκιά (μόνο θηλυκά άνθη)
- ✓ η αρρενοσυκιά καρποφορεί πλάγια σε ξύλο του προηγούμενου χρόνου και σε τρέχουσα βλάστηση που προέρχεται από μικτούς ανθοφόρους οφθαλμούς.

Τρόπος καρποφορίας-Επικονίαση-γονιμοποίηση

- ✓ Στην ημεροσυκιά, η δίφορη καρποφορεί σε ξύλο προηγούμενου χρόνου και σε τρέχουσα βλάστηση πλάγια (κύρια σοδειά), που προέρχεται από μικτούς ανθοφόρους οφθαλμούς
- ✓ Η μονόφορη καρποφορεί σε τρέχουσα βλάστηση πλάγια μόνο.
- ✓ Η άγρια συκιά έχει 3-4 εσοδείες (καρποφορίες) στο χρόνο
- ✓ Η επικονίαση των ανθέων γίνεται με την βοήθεια ενός εντόμου που λέγεται ψήνας (*Blastophaga grossorum*).

Πίνακας 1

**Παραγωγή (χιλιάδες τόνοι) & έκταση καλλιέργειας
(εκτάρια) ανά Ήπειρο 2005**

	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΕΚΤΑΣΗ
ΑΦΡΙΚΗ	322855	143422
ΑΣΙΑ	489361	138175
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ	55	22
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ	2770	830
ΕΥΡΩΠΗ	180423	135320
ΒΟΡ Κ ΚΕΝΤΡ. ΑΜΕΡΙΚΗ	45770	5930
ΩΚΕΑΝΙΑ	75	30
ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ	32192	4367
ΑΘΡΟΙΣΜΑ	1073501	428096

Παραγωγή σύκων σε χιλιάδες τόνους στην Ευρώπη

ΕΤΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	M.O.	STD-DEV
ΧΩΡΑ								
Κύπρος	3900	3850	3900	3900	3900	3900	3892	19
Γαλλία	3375	3380	3381	3376	3283	4000	3466	241
Ιταλία	25000	21803	13020	19349	21255	20000	20071	3627
Μάλτα	549	196	192	251	209	388	298	131
Πορτογλία	14068	14472	15052	14160	14000	14000	14292	376
Σλοβενία	105	61	60	60	60	60	68	17
Ισπανία	56014	43163	41130	43533	41278	38000	43853	5727
Άθροισμα	183011	166925	156735	164629	163985	160348	165939	8306

ΠΗΓΗ:FAOSTAT(06/2006)

Ελληνική παραγωγή σύκων

ΧΡΟΝΟΣ	ΝΩΠΑ	ΞΕΡΑ
	(Τόνοι)	
2000	9000	10090
2001	8670	10050
2002	9880	12170
2003	8817	9554

Κλιματικές απαιτήσεις

- Ευδοκιμεί σε τροπικές περιοχές (900-1000 μ υψόμετρο)
- Σε υποτροπικές και ήπιες περιοχές της εύκρατης ζώνης
- Όταν η Θ παραμένει πάνω από 15°C η βλάστηση και παραγωγή καρπών είναι συνεχής
- Αντέχει σε χαμηλές θερ/σιες μέχρι -12°C το χειμώνα αλλά τα νεαρά δένδρα είναι πιο ευαίσθητα
- Θερ/σιες πάνω από 40°C το καλοκαίρι υποβαθμίζουν τη ποιότητα των καρπών (σκληροί και δερματώδεις)
- Βροχοπτώσεις κατά τη διάρκεια ωρίμανσης των καρπών μπορεί να προκαλέσουν σχίσιμο των καρπών
- Μικρές ανάγκες σε ψύχος για τη διακοπή του ληθάργου (100-350 ώρες < 7 °C)

Απαιτήσεις σε έδαφος και νερό

- Αναπτύσσεται σε ποικίλα εδάφη
- Ευδοκίμει καλύτερα σε βαθιά αργιλλοπηλώδη ή πηλώδη αρκεί να στραγγίζουν καλά
- Ανέχεται ασβεστώδη και μέτρια αλκαλικά εδάφη
- **pH 6,0 – 8,0** είναι τα καλύτερα
- Απαιτητική σε **άζωτο αλλά και σε ασβέστιο**, σίδηρο και **ιδιαίτερα φώσφορο και κάλι.**
- Η συκιά θεωρείται αρκετά ανθεκτική στην ξηρασία
- Τα ελαφρά-μέτρια ποτίσματα σε ξερικές περιοχές είναι απαραίτητα για την παραγωγή
- Χρειάζεται καλή ρύθμιση των ποτισμάτων για την αποφυγή του σχισίματος των καρπών
- Ανέχεται νερό με περιεκτικότητα **μέχρι 400ppm σε αλκαλικά άλατα**

Συκιά (λήθαργος, έκπτυξη μικτού)

Συκιά (έκπτυξη μικτού και απλού)

Συκιά δίφορη (Ιούνιος, 1η και 2η εσοδεία)

Συκιά μονόφορη (Ιούνιος, μία εσοδεία)

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

- **Οι κυριότερες ελληνικές ποικιλίες:**
 - Η ‘Βασιλική Μαύρη’ (μονόφορη, έγχρωμη)
 - Η ‘Μαύρη Βοτανικού’ (δίφορη, έγχρωμη),
 - Η ‘Καλαμών’ (συν.Τσαπελοσυκιά, Αρμαθοσυκιά, ημιδίφορη)
 - Η ‘Κύμης’ (μονόφορη, λευκή)
 - Η ‘Πρασινοσυκιά Λέσβου’ (συν.Αϊδανιά, μονόφορη, λευκή)
 - Το ‘Λιβανό’ (μονόφορη, λευκή),
 - Το ‘Πολίτικο’ (μονόφορη, λευκή),
 - Η ‘Φρακασάνα’ (δίφορη, λευκή),
 - Η ‘Βασιλική Λευκή’ (μονόφορη, λευκή)

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

- **Οι κυριότερες ξένες ποικιλίες:**
 - Η ‘Γιλδίζ’ (δίφορη, λευκή)
 - Η ‘Verdone’ (συν.Adriatic, μονόφορη, λευκή)
 - Η ‘Sari Lop’ (συν.Calimyrna, μονόφορη, λευκή)
 - Η ‘Mission’ (συν.Franciscana, Brebal, δίφορη, έγχρωμη)
 - Η ‘San Pietro’ (συν.Brown Turkey, Brunswick, δίφορη, έγχρωμη)
 - Η ‘Dottato’ (συν.Kadota, μονόφορη, λευκή),
 - Η ‘Dauphine’ (συν.Adam, δίφορη, έγχρωμη) και
 - Η ‘Braziliana’ (μονόφορη, λευκή).

❖ ΚΥΜΗΣ

- Μονόφορη ποικιλία.
- Ωρίμανση Αυγουστο – αρχές Σεπτέμβρη.
- Αρκετά ζωηρή και παραγωγική.
- Καρποί εκλεκτής ποιότητας.
- Για νωπή κατανάλωση αλλά κυρίως για παρασκευή ξηρών σίκων

❖ FRACASANA

- Άσπρη δίφορη ποικιλία.
- Πρώτη σοδειά ωριμάζει κατά τα μέσα με τέλη Μαΐου και η δεύτερη τον Αύγουστο.
- Μέτρια ζωηρή και παραγωγική.
- Κατάλληλα για νωπή κατανάλωση.
- Εκλεκτής ποιότητας.

❖ SAN PEDRO

- Δίφορη ποικιλία.
- Η πρώτη σοδειά ωριμάζει μέσα Μαΐου και η δεύτερη τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου.
- Αρκετά ζωνηρή και παραγωγική.

❖ ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΜΑΥΡΑ

- Μονόφορη ποικιλία.
- Ωρίμανση από τα τέλη Αυγούστου έως τα τέλη Σεπτεμβρίου.
- Μέτριας ζωηρότητας και παραγωγικότητας.

❖ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΕΛΙΑ

- Μονόφορη ποικιλία.
- Ωριμάζει κατά τον Αύγουστο.
- Μέτρια ζωηρή αλλά πολύ παραγωγική.
- Κατάλληλη για νωπή κατανάλωση.
- Ποικιλία εκλεκτής ποιότητας

❖ ΠΟΛΙΤΙΚΟ

- Μονόφορη ποικιλία.
- Ωριμάζει τον Αύγουστο.
- Μέτρια ζωηρή και παραγωγική.
- Κατάλληλη για νωπή κατανάλωση και ξήρανση.
- Ποικιλία καλής ποιότητας.

❖ MISSION

- Μονόφορη ή και δίφορη ποικιλία.
- Ωριμάζει τον Αύγουστο.
- Αρκετά ζωηρή και παραγωγική.
- Ποικιλία εκλεκτής ποιότητας και κατάλληλη για νωπή κατανάλωση.

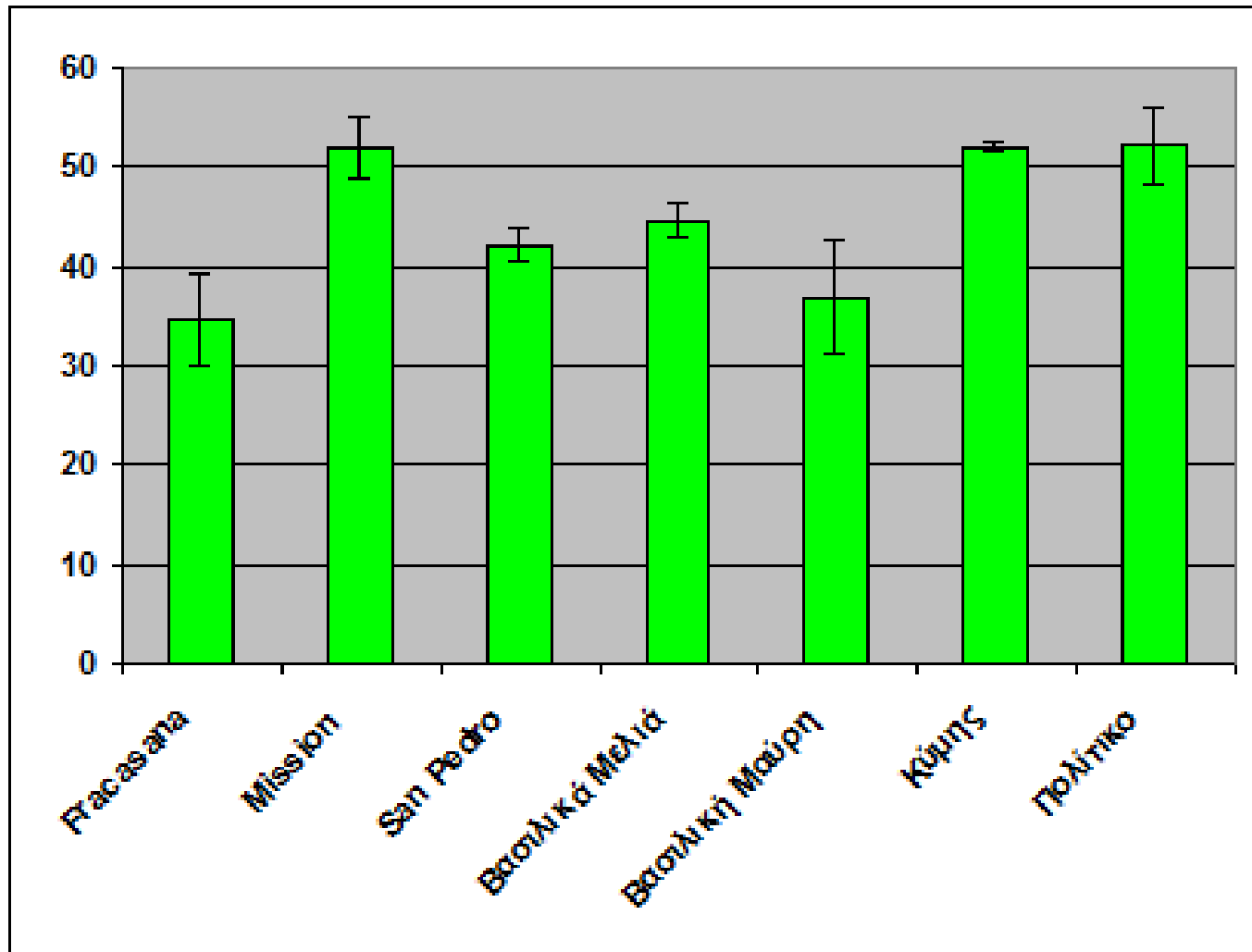
Διάμετρος καρπών (cm) σε 7 ποικιλίες συκιάς

	Κύμης	Φρακασάνα	San Pedro	Βασιλικά Μελιά	Βασιλικά Μαύρα	Πολίτικο	Mission
5/08			4,7				
8/08		4,1	4,8				
11/08		4,2	4,7				
20/08					4,4		5
21/08						6,1	
22/08				5,4			4,9
26/08				5,4	4,2		
27/08	6,1						
29/08						6,4	
1/09	6,3						

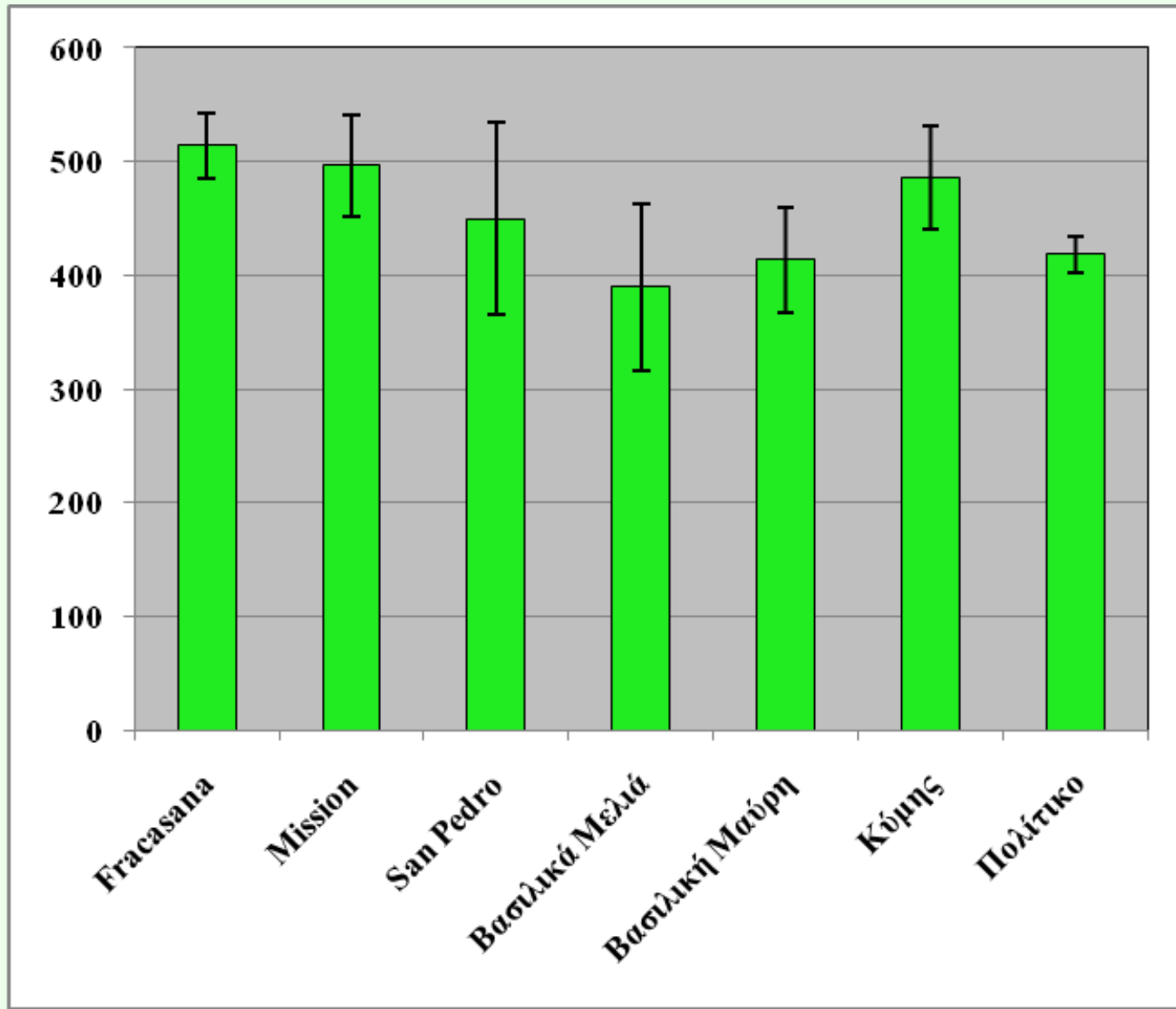
% ποσοστό ωρίμανσης επτά ποικιλιών συκιάς (2008)

	Κύμης	Φρακα -σάνα	San Piedro	Βασιλικά Μελιά	Βασιλικά Μαύρα	Πολίτικο	Mission
29/07	0	4	20	3	7	5	10
3/08	1	6,4	23	5	13,4	7,5	14,5
8/08	4,8	19,1	46,6	6,6	17,8	12,3	21
11/08	5,6	31,6	66,6	7,3	23,9	17,8	31,5
20/08	13,4	49,6	78,4	16,2	58,3	39	50,8
25/08	43	63,8	91,5	20,1	60,5	46,9	68,8
28/08	48,9	66,5	97,2	24,2	64,4	50	67,7
2/09	61,1	77,8		31	73,7	68,1	83,9
6/09	72,4	82,3		35,7	85	78,1	89,6
15/09	90,9	89,5		52,6	92,5	92,6	96,1
23/09	99,5	93,3		67	97,3		
1/10				83			

Διάμετρος καρπών 7 ποικιλιών συκιάς (σε χιλιοστά)

Συγκέντρωση ολικών σακχάρων σε καρπούς 7 ποικιλιών συκιάς

Πολλαπλασιασμός

- **Μοσχεύματα**
 - Ευλοποιημένα
 - Φυλλοφόρα
- **Εμβολιασμός** (ενοφθαλμισμός με ανεστραμμένο ‘T’, αρχές Σεπτεμβρίου)
- Με εναέριες καταβολάδες
- Μικροπολλαπλασιασμός
- Εγγενής (σπόρους) μόνο για δημιουργία νέων ποικιλιών

Ανάγκες σε θρεπτικά στοιχεία-λίπανση

- Γενικά όχι απαιτητική σε θρεπτικά στοιχεία
- Ακόμη και οι ανάγκες σε άζωτο είναι σχετικά μικρότερες από άλλα καρποφόρα δένδρα.
- 100-200 γραμμάρια αζώτου ανά δένδρο στα τέλη χειμώνα είναι συνήθως αρκετή ποσότητα.
- Τα άλλα θρεπτικά στοιχεία προσθέτονται μόνο σε περίπτωση που απουσιάζουν από το έδαφος και σύμφωνα με τις αναλύσεις της φυλλοδιαγνωστικής.
- Κατάλληλη εποχή για φυλλοδιαγνωστική είναι ο Ιούλιος μήνας